

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 59 sz.
1936 február 29.

Szombat

Egész Ázsiát el akarják foglalni a győztes japán forradalmárok

Százhusz halottja van a tokiói barrikádharcoknak Németország áll a katonai puccs háttérében?

A japán császár tárgyalásokat kezdett a forradalom vezéreivel

Tokió február 27.

Mindarról, ami két nap óta Japánban és a japán fővárosban, Tokióban, történik, hiteles és hivatalos híreket nem lehet kapni, abból a tényből kifolyólag, hogy a japán cenzura egyetlen sort sem enged át, ami a forradalomra vonatkozik. Így történt meg, hogy az első Shanghai-on, Nankingon és Singaporen keresztül érkezett hírek szerint Okada japán miniszterelnökön kívül a zendülők meggyilkolták a belügyminisztert is. Most érkezett távirat azonban megcáfolja ezt a hírt és megállapítja, hogy a japán császár Goto belügyminisztert bizta meg az új kormány kinevezéséig az ügyek vezetésével.

A japán államtanács a császár elnökletével a merényletek elkövetése után állandóan tanácskozik a teendőkről. A legutóbbi ülés után a császár megbízásából Arakai és Mayaki japán tábornokok a zendülők főhadiszállására mentek és tárgyalásokat kezdtek a zendülés főnökeivel. A helyzet az, hogy a lázadók még mindig megszállva tartják a középületeket.

A lázadók kijelentették, hogy csak abban az esetben hajlandók engedelmeskedni, hogyha katonai kormány alakul, de azt minden feltétel nélkül megígérték, hogy tartózkodni fognak a polgári elemek megtámadásától.

Hogy a megindult tárgyalásoknak mi lesz az eredménye, azt még csak sejteni se lehet. Annyi bizonyos, hogy a külföld, különösen Kína aggodalma jogos, mert abban az esetben, ha a mérsékelt alakítanak kormányt, számolni kell azzal, hogy a lázadók csak abban az esetben adják meg magukat, hogyha biztosítékot adnak, hogy a kínai előrenyomulást a japán seregek meggyorsítják.

London, február 27.

Az angol politikai körök feszült érdek-

lődéssel figyelik a japáni eseményeket és felállítják azokat az eshetőségeket, amelyek egy teljesen katonai uralmon alapuló kormány alakításával bekövetkezhetnek.

Abban valamennyi angol lap megegyezik, hogy a katonai forradalmat a mérsékelt irányzatú kormányzás robbantotta ki. Legfeltűnőbb azonban a „Daily Telegraph” jelentése, amely szerint

a miniszterek tömeges meggyilkolása a az egész katonai forradalom azon alap-
szik, hogy a hadsereg imperiálista vá-
gya az, hogy Japán egész Ázsiát le-
igazza és az ázsiai államokat Japán tar-
tományává tegye.

A jól informált lap jelentése szerint ez az ellenzék és a kormány között már régi vita tárgyat képezi.

Katonai szerződés jött létre Németország és Japán között?

A Daily Telegraph egyébként négy pontban foglalja azokat a közvetlen indokokat, amelyek a forradalom kitörésére vezettek.

1. A mérsékelt párt győzelme a legutóbbi választásokon.

2. A mandzsú-szovjet, illetve a mandzsú-mongol határon kitört incidensek.

3. A hadsereg azon kíváncsága, hogy katonai kormány vegye át az uralmat.

4. A Minobe tanár elleni merénylet. Minobe tanár ellen az elmúlt napokban merényletet követtek el. Ugyanis a tanár azok közé tartozott, akik tagadják a császár isteni eredetét, viszont a lázadók a császár isteni eredete mellett harcolnak és vissza akarják állítani a régi császári uralkodási formát.

A Tokióból kerülő uton érkező jelentésekből nem lehet megállapítani, hogy valtképpen kié most a hatalom Japánban. Annyi bizonyosnak látszik, hogy a katonai forradalmárok kezén vannak a középületek sőt a minisztériumok is, de viszont a nikádónál még nem jelentkeztek a hatalom átvétele végett. A puccs végrehajtása után

néhány órával különben a kormányhű csapatok is felvonultak és közöttük, valamint a forradalmárok között véres tüzharcra került sor a főváros uccáin. Az eddigi jelentések szerint a barrikádharcoknak 120 halálos áldozata van.

Párisi jelentések szerint a japán zendülést

Németország készítette elő és a Harmadik Birodalom, valamint Japán között már létre is jött a katonai szerződés a Szovjet ellen.

Ezt a hírt kellő fenntartással kell azonban fogadni.

Időjárás

Gyenge légáramlás, egyes helyeken kevés eső, vagy hó. Sok helyen köd, a hegyeken valószínűleg zuzmára-képződés. Mérsékelt éjjeli fagy, a nappali hőmérséklet alig változik.

Vasárnap indul a husvétí tombola

Igényperrel nem lehet kibújni az adófizetési kötelezettség alól

Bucuresti, február 27.

A pénzügyminisztérium több más adóügyi törvénnyel együtt egy törvényjavaslatot készít elő, amely az adóbehajtások eleni kifogások emelését erősen megnehezíti. A pénzügyminiszter abból indul ki, hogy az állam sokszor évekig nem jut birtokába bizonyos nagyon is fizetőképeselemek adóinak. Ha ugyanis az árverés ki van írva, akkor az adózó egy rokona, felesége, stb. kontesztációt nyújt be és kiigényli a lefoglalt tárgyakat. Ily eljárással évekig el lehet húzni a fizetést. Legtöbbször a felső bírói hatóságoknál derül ki, hogy a kiigénylésnek semmi alapja sem volt. Ezért a pénzügyminisztérium új törvényjavaslata szerint, az adóban lefoglalt tárgyak kiigény-

lésének csak akkor lesz halasztó hatálya, — ha egyidejűleg a kiigényelt tárgyak ellenértékét letétbe helyezik a pénzügyigazgatóságnál.

Ezen javaslat törvénnyé válása esetén a foglalás alól való kiigénylési jog gyakorlatilag megszűnne, mert hiszen különösen a kisegysztenciák rendszerint azért nem fizetik meg adójukat, mert nincs pénzüik. — Azok a nagy adófizetők, akik eddig minden kifogással kihúzták az adófizetést, annak dacára, hogy megfelelő anyagi helyzetben voltak, a jövőben majd új utakat keresnek és találnak, hogy ne tegyenek eleget az állammal szemben fennálló kötelezettségüknek.

Mivel vádolják dr Ungár Adolfot a timisoarai Ügyvédi Kamara prodékánját?

Timisoara, február 27.

Beszámoltunk tegnapi számunkban arról, hogy a timisoarai ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte dr. Ungár Adolfot, az Ügyvédi Kamara prodékánját, a Magyar Párt bántási tagozatának alelnökét.

Ungár Adolf ellen több lap sorozatos támadásokat intézett és azt a vádat emelte ellene, hogy 1917 és 1918 években számos parasztot lövett agyon a timisoarai környéki községekben. Ungár maga kért fegyelmet önmaga ellen az Ügyvédi Kamaránál, ugyanekkor azonban hivatalosan is megindult a vizsgálat, amelynek eredménye a tegnapi letartóztatás.

Amikor a városban híre futott annak, hogy Ungárt letartóztatták, azonnal negyven ügyvéd, — közöttük 20 román — jelentkezett Ungár védelmére.

Az Ungár ellen emelt vádak alapja a következő: A forradalom idejében a Bántásban teljes volt a felfordulás. Ezekben a lázas napokban kilenc embert küldtek ki Ungár vezetése alatt a községekbe, hogy teremtsenek rendet. Besenova Vecse községben ugyanis a cigányok valóságos rablóhadjáratot vezettek a lakosság ellen. Több

cigányt elfogtak, egyikük meg akart szökni mire egy Juliu Capatina nevű ember rálőtt s a rabló kiszenvedett.

Töltőtoll javításokat

minden márkához gyorsan és olcsón vállal
Pásztor Ede
papír és írószeráruháza

Hat hét - a vörös nyakkendő miatt

Berlin, február 27.

A német kormány már hónapokkal ezelőtt betiltotta a vörös nyakkendő viseletét. Mint most Frankfurt am Mainból jelentik, egy Meuzer Johann nevű fiatalembert 6 heti börtönre ítélték, mert vörös nyakkendőt viselt. Az ítéletben a bíróság azt az indoklást adta elő, hogy a fiatalember ezzel kommunista magatartást tanúsított.

20 millióba került az angol király temetése

London, február 27.

Most számították ki, mennyibe került V. György angol király temetése. Az udvari marsall jelentése szerint a temetés 25800 font sterlingbe került, ami lejjben kb. 20 millió lejt tesz ki.

Turdai építész tragikus halála Clujon

Cluj, február 27.

Tragikus haláleset történt tegnap délelőtt Clujon. Gref Mihály közismert turdai építész Clujon tartózkodott 11 éves kislányával, akit a fogorvoshoz vitt, hogy fogát kihúzzassa. Délelőtt 11 órakor mentek fel dr. Vas fogorvos Duca-uca 3 szám alatti rendelőjébe.

A 62 éves építész igen nehezen mászta meg a magas emeletet. Amikor a második emeletre értek, hirtelen rosszul lett, — megkapaszkodott a lépcsőházban, majd egyetlen kiáltással összeesett.

Azonnal értesítették a mentőket, akik azonban már csak a beállott halált konstatahatták. A közismert embert szivszélhűtés érte. Holttestét hazaszállították és ott temették el.

A tragikus eset Turdán nagy részvétet keltett.

Tulságosan vérmes embereknel, kiknél az igen nagy nedvdusság mindenféle tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete gyakran jelentkezik, feltűnően kedvező hatással szokott lenni ha három hétig naponta 1 pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet isznak. Az orvosok a ajánlják.

Borzalmas autóbaleset Nemetsországban

Berlin, február 27.

Borzalmas autószerencsétlenség történt a köln-bonni országúton. Egy luxusautó teljes erővel nekiütközött egy teherautónak. Az autó kigyulladt és teljesen elégett.

Az autóban három ember ült. Az egyik szénné égett, a másik a kórházba szállítás közben szenvedett ki, de a harmadik állapota is olyan súlyos, hogy életbenmaradásához semmi remény sincs. Mivel a kocsi elégett és az életbenmaradottat nem sikerült kihallgatni, a szerencsétlenség áldozatainak személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

E héten adjuk ki a tombolajegyeket!

Mediaszi főpincér öngyilkossága

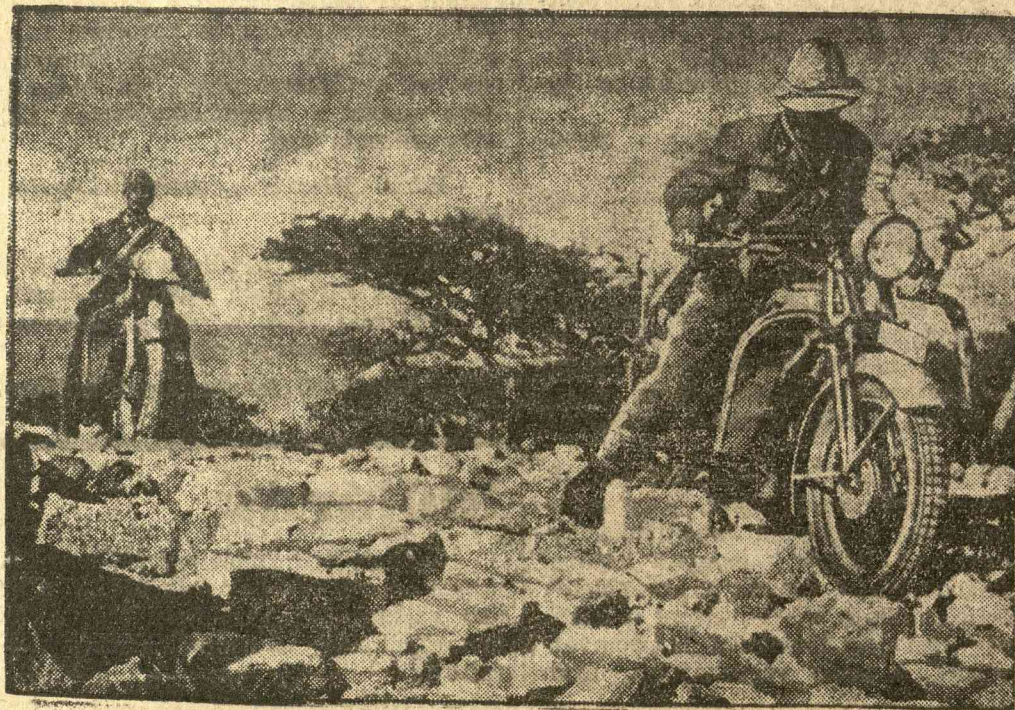
Medias, február 27.

Vasárnap délután a fenyves erdőben Komlósi Gyula, a Gewerbeverein főpincére Frommer-pisztollyal agyonlőtte magát. Komlósi boldog családi életet élt, nemrég született egy kis fia, mire megfogadta, hogy többé nem iszik. Az utóbbi időben azonban nagyon sokat mulatozott zárás után és miként most kiderült, a napi bevételt verte el. Gazdájának 85.000 lejjel tartozott, amit azzal indokolt, hogy a vendégek ennyivel tartoznak neki.

Most kiderült, hogy bár vannak tényleg tartozó vendégek, de korántsem annyi, mint amennyivel Komlósi nem tudott elszámolni. A városi kórházban ápolják, sérülése életveszélyes és orvosai szerint kevés reménye van a felgyógyuláshoz.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére kéreszünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadótárolhoz intézni.

2. oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 február 29.

„Járőrök” Abessziniában

Makalle környékén motorkerékpárral teljesít szolgálatot az olasz járőrök. Az alábbi képünk mutatja, az utak valóságos életveszélyesek motorkerékpárosok számára.

Nagyarányu sikkasztás a mediasi földgáztársaságnál

Letartóztatták a pénztárost és két büntársát

Medias, február 27.

A mediasi Sonametan földgáztársaságnál nagyszabású visszaéléseket lepletek le, amelyeket a vállalat könyvelője, Sandulescu Joan követett el. A könyvelő nagyszabású hivatalos pénzt sikkasztott el, amit azután elkártyázott.

A könyvelő már ezelőtt is két ízben követett el szabálytalanságot, a vállalat vezetősége azonban mindkét esetben megbocsátott neki, tekintettel arra, hogy családos ember. Ugy látszik azonban, hogy Sandulescu nem tudott ellentánni. Rendszeres látogatója volt az egyik kártyabarlangnak, ahol a hivatali pénzt elköltötte.

A vállalatnál váratlan házvizsgálatot

tartottak, majd ennek eredményeként feljelentést tettek a sishisoarai ügyészségen, ahonnan a főügyész szállt ki a helyszínre és miután megállapítást nyert, hogy Sandulescu fuvarleveleket és számlákat hamisított és sikkasztott, elrendelte letartóztatását. A könyvelő az ezer lejen aluli számlákra úgy hamisította meg, hogy azok elé tíz ezres számokat írt és ezeket az összegeket utalta ki a pénztárnál — a maga részére.

Sandulescu beismerte tettét, azt állítja azonban, hogy büntársai is voltak, akiket egy Bote nevű volt gázgyári tisztviselő és Gváro Károly Agrogerro alkalmazott személyében nevezett meg. Ezeket szintén letartóztatták.

A vizsgálat tovább folyik.

Agyonlőtte magát az elcsábított diáklány, akit kicsaptak az iskolából

Jasi, február 27.

Megdöbbenő öngyilkosság történt Jasiban. Az öngyilkosság áldozata egy fiatal lány, akit kicsaptak a gimnáziumból.

Müller Mária 18 éves leány a jasi leánygimnázium hetedik osztályos növendéke volt. Körülbelül 1 évvel ezelőtt megismerkedett egy fiatalemberrel, aki elcsábította. A szerencsétlen leánynak egy gyermeke is született.

Egy ideig sikerült is titokban tartani,

de a gimnáziumban rájöttek és a leányt kicsapták. A leány apja erre a fiatalembert feljelentette az ügyészségen, amely azonban megállapította, hogy a leány éppen olyan bűnös, mint a fiú, mert hagyta magát elcsábítani. Az eljárást a fiatalember ellen megszüntették.

Emiatt Müller Mária annyira kétségbeesett, hogy tegnap édesapja revolverével szívenlőtte magát és azonnal meghalt.

Nyolc tagú családjával

Áttért a zsidó hitre egy híres német egyetemi tanár,

hogy kifejezze tiltakozását a nemzeti szocializmus és a zsidóüldözések ellen

Hamburg, február 27.

A német újságok egyetlen sort sem írhattak arról a szenzációs esetről, amely ezelőtt néhány héttel Hamburgban történt. A külföldi sajtó is csak most kerülő uton szerzett róla tudomást és közli a hírt, — hogy az egyik leghíresebb német egyetemi tanár, Greunauer feleségével és hét gyermekével együtt áttért a zsidó hitre, hogy megmentse a német becsületet.

Annak ellenére, hogy Németországban egyedül a nemzeti szocialista érzelmek az ural kodó és ha valaki nem nyilvánítja ki ezirányú érzelmeit elveszett embernek tekinthető, a hatvan milliós német birodalomban. Akadt azonban közöttük egy ember, aki bátran sikra mert szállni a zsidókért. Greunauer egyetemi tanár, aki maga árja, de szimpatizál a zsidósággal és nem bírja elviselni, hogy a zsidóságot a nemzeti szocialisták üldözzék.

Amikor Hamburgban megkezdődött a zsidók üldözése, Greunauer professzor volt az első, aki tiltakozott az üldözések ellen, és kijelentette, hogy ez szégyenfeltétele a német kultúrának és megbecsületének a német tisztességet.

Greunauer kimutatta, hogy a zsidók nagy szolgálatot tettek Németországnak és mindig jó hazafiak voltak. Az ő soraikból világhírű tudósok kerültek ki, akik a német tudomány hírnevét emelték.

Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy legjobb barátját, a szintén világhírű Sternberg egyetemi tanárt kidobták a heidelbergi egyetemről, mert zsidó. Greunauer annyira megbántva érezte magát, hogy az egyetem rektorához levelet írt és kérte, — hogy őt is dobják ki állásából. Ezt az elhatározást azért tette, mert így akar tiltakozni a zsidók üldözése ellen. Bejelentette a professzor, hogy elhatározása az, hogy feleségével és hét gyermekével együtt áttér a zsidó vallásra. A tanár ezzel kapcsolatosan a levélben a következőket írja:

„Érzem, hogy az én kötelességem megmenteni a német nép becsületét és ezért térek át a zsidó hitre, mert annyira üldözik és rágalmazzák az én hazámban. Feleségemmel és 7 gyermekemmel együtt a zsidó vallásra térek, hogy én is az üldözöttek sorába lépjek. Büszke vagyok, hogy ezáltal a zsidó hitközség tagja leszek. Az én árja vérem ellenére a lélkem a szerencsétlen zsidó néppel fog egyesülni.”

Greunauer professzor tette nagy szenzációt keltett azokban a körökben, amelyek tudomást szereztek a kényes ügyről. A német kormány igyekezett eltitkolni az eseményeket. Egy ideig lehetett, a német lapok nem írhattak róla, de nem kerülhette ki a külföldi sajtó figyelmét, amely most részletesen foglalkozik a példátlan lépéssel, amelyet Greunauer professzor tett.

Vakmerő vagonfosztogatás Valea lui Mihaion

Satu Mare, febr. 27.

Valea lui Mihai állomáson éjjel egy lezárt vasúti teherkocsit ismeretlen tettesek feltörték és a benne levő 20.000 lej értékű nyulbort, amit Satu Mare adtak fel Magyarországra, elvitték. A csendőrség az állomással szemben levő szőlő csőszházában a lopott bőrök egy részét rövidesen megtalálta. Több vincellért letartóztattak és több kereskedő ellen eljárás indult, mert vásárolták a lopott bőröket.

Turistabaleset Zalau mellett

Zalau, február 27.

A városhoz közlelő erdőben súlyos turista szerencsétlenség történt, amelynek áldozata egy fiatal egyetemi hallgató.

Lugosi Miklós fiatal egyetemi hallgató, aki szenvedélyes síelő, kiment a közeli erdőbe, ahol nagyszabású terep van a síelésre. Egy ugrásnál azonban olyan szerencsétlenül botlott meg egy álló gyökérben, — hogy elesett és mindkét lábát eltörte. Súlyos állapotban szállították kórházba.

Mindenki váltsa be a 30 napi szívenyét!

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 11,30: Hírek, lemezek; 12,15: Sport; 12,30: Lemezek; 13,15: Hírek; 13,30: Lemezek; 14: Hírek; 17: Felolvasás; 17,15: Rádiózenekar; 19: Hírek; 19,15: Orgona; 19,55: Felolvasás; 20,10: Karének; 20,40: Könyvek és folyóiratok; 20,45: Zongora-, hegedű- és kúrt-hármas; 21,10: Istraty Edgar énekel; 21,30: Hírek; 21,45: Fuvósnyolcas; 22,35: Hírek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek; 11: Hírek; 11,20: Felolvasások; 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat; 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból; időjárásjelentés; 13,45: Cigányzene; 13,30: Hírek; 14,15: Pontos időjelzés; 14,40: Kétzongorás-jazz; 15,40: Hírek; 17,10: Diáklóra; 17,45: Pontos időjelzés; 18: Heidl János előadása; 18,30: Hanglemezek; 19: Sportközlemények; 19,30: Siklós Albert dr. előadása; 19,40: Hanglemezek; 20,10: A kalocsai földművelés szövetésének együttesének bemutatója; 20,50: A rádió szalonzenekara; 21,45: Hírek; 22,05: A Budapesti ének- és zenekar egyesület hangversenye; 23,10: Időjárásjelentés; 23,15: Jazz; 23,55: Pasquier vonóshármas; 1,05: Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 11,30: Hírek, lemezek; 12,15: Sport; 12,30: Lemezek; 13,15: Hírek; 13,30: Lemezek; 14: Hírek; 16: Strajeri óra; 17: Kis rádiózenekar; 18: Felolvasás; 18,15: A zene folytatása; 19: Hírek; 19,15: Felolvasás; 19,55: Közvetítés az Operaházból; 22,45: Hírek; 23: Lemezek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek; 11: Hírek; 11,20: Felolvasások; 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat; 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból; időjárásjelentés; 13,05: Hanglemezek; 13,30: Hírek; 14,20: Pontos időjelzés; 14,30: A rádió szalonzenekara; 15,40: Hírek; 17,10: Móra Panka meséi; 17,45: Pontos időjelzés; 18: Nyáry Andor elbeszélése; 18,25: Adelheide Holz énekel; 19,05: Közvetítés a Ganz hajógyárból; 19,45: Cigányzene; 20,30: Hangjátékelőadás a Studioban; Chabert ezredes; 22,15: Hírek; 22,30: Az Operaház tagjainak alakult zenekar; 23,05: A holland katolikus rádió és a magyar rádió közös műsora; 23,10: A magyar rádió műsora; 24,05: A holland katolikus rádió műsora; 1,05: Hírek.

3 oldal

„ERDELI MAGVARSÁG”

1936 február 29.

A kis boszorkány

— Regény az életből — 11

— És a templom?

— Nincsen neve.

— Ugy elnevezem a tört szívek és tört romények templomának.

Megfordult és utnak indult. De az agastyán utána ment és megszólította:

— Testvér, nem te vagy az első, aki ide feljött; de te lehetnél az utolsó. Menj vissza a síkságra, az emberek közé és mondd meg nekik, hogy a Tudás igazi temploma ott emelkedik közöttük. Kapuja nyitva áll, mindenki beléphet rajta. A templom mindig ott van a síkságon, a mindennapi élet és munka közepette. A filozófus éppen úgy beléphet rajta, mint a kőtörő. Bizonyosan te is elhaladtál mellette, nem egyszerű. Méltóság teljes, egyszerű épület, nem hasonlít pompás székesegyházaitokra...

— Emlékszem... igen, — felelt a vándor — gyermekek játszottak a küszöbén! Mikor még én is gyermek voltam, sokszor játszottam ott a többiekkel. Oh, ha tudtam volna! Most már késő. Ami elmúlt, az elmúlt...

A vándor le akart ülni egy székre, de az agastyán utját állta:

— Ne pihenj! Ha egyszer itt megpihentél, többé föl nem kelsz.

— Nem megyek tovább! — ellenkezett a vándor. — Fáradt vagyok. Az út végére értem. Rossz ösvényen jártam, elvettem az utat, — de befejeztem vándorlásomat.

— Nem, ne maradj! Még megóvhatok másokat a te sorsodtól. Akikkel találkozol visszafelé az uton, mondd nekik, forduljanak visszafelé az uton, mondd nekik, hogy még jókor van. És akik még el sem indultak, azoknak mondd meg, hogy az ide-ahol ott vannak, ahol városaitok és termőföldjeitek, ahol a mindennapi kenyér küzdelmét vívjátok!

— Jó van megyek! — mondta a vándor és utnak indult visszafelé. De időközben elhagyta az ereje, megvénült. Hosszu volt az út nagyon és fáradtságosabb azon visszamenni, mint előre.

Nem valószínű, hogy a vándor még élne visszajutott a rónára. De annyi bizonyos hogy utnak indult visszafelé...

Nem sok vándor cselekedett úgy, mint ő!

HETEDIK FEJEZET

A „kiállhatatlan ember” nem jósolt igazságot: a tiszta hegyi levegő és a napsugár lassan éreztetni kezdték jótékony hatását Bernardina egészségére. Szintelen bágyadt volt még az arca, nagy erőlködéssel járkált, de Petershof megtetszett neki és nagy öröme volt, amikor a napon süt-kérezve élvezhette a fürdőzenekar játékát. Akadt néhány üdülő vendég, aki észrevette a leány magányosságát és előzékenyen közeledett hozzá. A fiatal leány ilyenkor nagyon csodálkozott, mintha nem éretné, hogy az emberek miért törődnek vele. Gyöngédségéhez nem szokott, rideg magányban élő, bezárt lelke hálával fogadta a legcsekélyebb szívesseget is. De azért tartózkodó maradt továbbra is; nem érintkezett mással, mint a „kiállhatatlan ember”-rel.

Allítsennek néhány megjegyzést mely hatást tett a fogékony lélekre.

— Ön új világba került: — mondta a leánynak — a szenvedés világába. Lesújtva érzi magát, mert félben maradt, amit ön „karrier”-nek nevez. De itt legalább tanulhat egyet-mást... Majd tapasztalni fogja, hogy önnél jóval tehetségesebb emberek is semmivé lettek, önhibájukon kívül. Ön még csak tanítvány a szenvedésben. — Nézzon körül, figyeljen és tanuljon.

(Folytattuk.)

Hármas halállal végződő repülőkalasztrofa a szélzugás miatt

Kopenhága, február 27.

A ringstedi katonai repülőteret az egyik közeli faluból értesítették, hogy a közelben egy repülőgép zugása hallatszik állandóan. A hírre az egyik katonai repülőgép 3 pilótával felszállt a levegőbe, — hogy a veszélyben levő idegen gép segítségére lehessen. A repülőgépet nem találták ugyan meg, de a katonai repülő leszállásánál szörnyű szerencsétlenség történt. — A katonai repülőgép, alig pár méterre a föld-

től lezuhant és teljesen összetört. A három pilóta olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy mind a három kórházbaszállítás közben meghalt.

Később kiderült, hogy a falusiak nem repülőgépmotorzugást hallottak, hanem szél a telefonhuzalokon sivitva haladt keresztül és éppen úgy hallatszott, mintha a levegőben egy repülőgép küzdene meg a széllel.

Mit állapított meg a vizsgálat a turdai mérgezési kísérlet ügyében?

Természetellenes viszony állt fenn a két üzlettárs között

Turda, február 27.

Most fejezte be a turdai ügyészség az emberölési kísérlettel vádolt Pinciu Jenő kereskedő ügyében a nyomozást. A súlyos vádhoz vezető vizsgálat megindítására egy feljelentés szolgált, amelyet Pinciu szakács néja tett a rendőrségen, ahol — mint megírtuk — elmondotta, hogy alapos gyanuja van a gazdájára, aki cégtársát Bokos Emil kereskedőt el akarta tenni láb alól és életkezes előtt.

Ismeretlen foyadékok csepegtetett Bokor életébe.

Valahányszor ezután érdeklődött, gazdája mindig azt felelte, hogy orvosságot használ, amely étvágygerjesztő is egyuttal. Egy napon azután Bokost erős rosszullet fogta el és hosszabb idő óta tartó gyanuját ekkor közölte a szakácsnéval. Akinek azonban csak annyit említett, hogy Pinciu haragszik rá egy üzleti ügyből kifolyólag. Ezek után jelentkezett a szakácsnő, aki közölte gyanuját a rendőrséggel, amelynek vizsgálata igazolta a feltevéseket és letartóztatta a kereskedőt. A befejezéshez közeledő hatósági vizsgálat most szenzációs fordulóponthoz jutott, ami egészen más világításba helyezi a bűnös kísérlet indító okait.

A vizsgálat során ugyanis előkerültek az üzlettársak egymással váltott levelei. — amelyekből kiderült, hogy Pinciu Jenőt beteges viszony fűzte üzlettársához.

Pinciu 1926-ban nyitotta meg üzletét és társul vette Bokos Emilt, akivel bűnös viszonyt folytatott. A szomszédságnak már évekkel ezelőtt feltűnt a két üzlettárs szokatlan ragaszkodása egymáshoz és már ekkor suttogni kezdtek, hogy Pinciu érzelmi okokból vette társul üzletébe a teljesen vagyontalan Bokost. A vizsgálat most teljes mértékben igazolta ezt a feltevést és minden körülmény arra mutat, hogy az üzlettársak között fennálló bűnös viszony elhídegülésnek következménye volt a gyilkossági kísérlet.

Bokos ugyanis szabadulni akart az erkölcsi fertőből, ahová üzleti számításai következtében jutott.

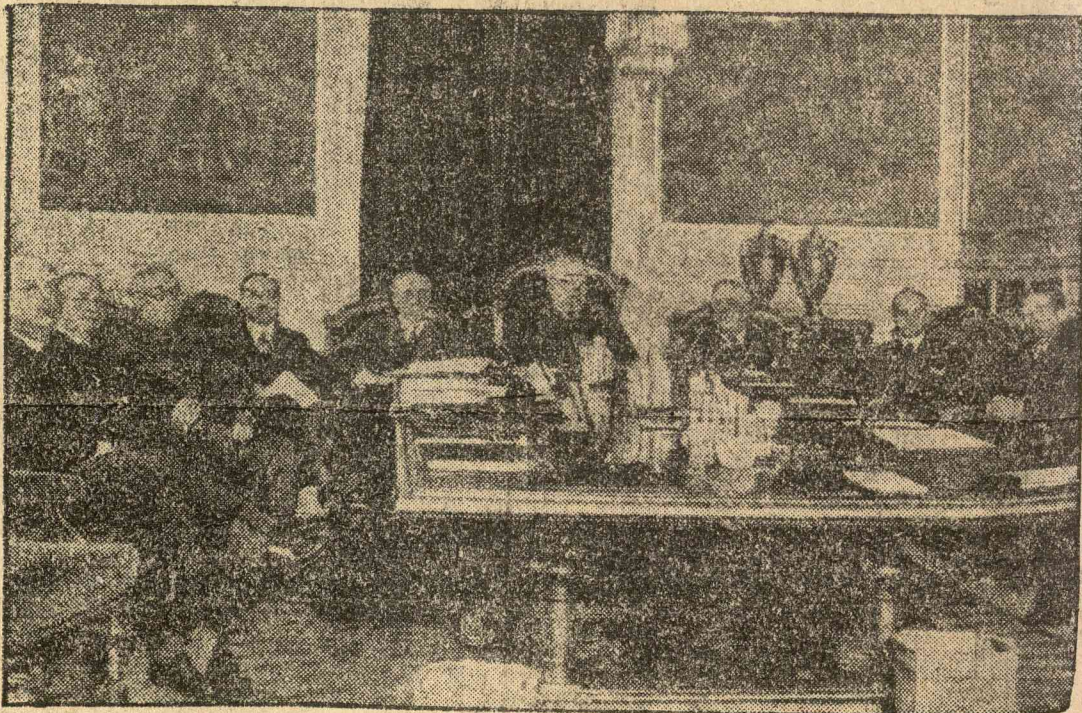
Elhatározta, hogy kiválik az üzlethöz a megnősül. Mikor Pinciu tudomást szerzett Bokos szándékáról, elhatározta, hogy eltéríti láb alól. Arzént szerzett, amit rendszeresen Bokos ételébe csempésztett.

Időközben az üzlettársak között a viszony még jobban elhidegült. Pinciu ekkor

még nagyobb mennyiségű arzént csempésztett üzlettársának ételébe.

Egy alkalommal a mérgeg következtében Bokos Emil erős rosszulletet érzett. A már régóta érzett gyanuja most megerősödött és így közölte azt szakácsnőjével.

A szenzációs ügy városzerte óriási visszhangot keltett s nagy érdeklődéssel várják az ügyben várható fejleményeket.

Az első minisztertanács

Az új spanyol kormány első ülése. Középen Azana miniszterelnök.

Fizetik a nyugdíjakat Oradeán

Oradea, február 27.

A pénzügyminisztériumból ma reggel érkezett meg a pénzügyigazgatóságához a februári nyugdíjak kiutalása és ezért a nyugdíjak kifizetését pénteken megkezdik, a következő sorrendben.

Pénteken, február 28-án a katonai és pénzügyi nyugdíjasok illetményeit, szombaton, február 29-én az 1500 lejig terjedő,

hétfőn, március 2-án, a 3000 lejig, kedden, március 3-án a 4500 lejig terjedő és

szerdán, március 4-én az ennél magasabb nyugdíjakat fizetik.

A nyugdíjkonvekskék mindig egy napal előbb számfejtés végett beadandók a nyugdíjosztályhoz.

„Tokio a világbékét fenyegeti”

Oriási az izgalom Londonban, Párisban és Washingtonban a japán események miatt

Páris február 27.

A tokiói eseményekről csütörtök délután is csak hézagos és egymásnak ellentmondó hírek érkeztek. A mikádó elnökle alatt összeült korona tanács hír szerint a kormány módosítási tervével foglalkozik.

London és Páris egyformán nyugtalanul figyel Tokió felé. A francia főváros közvéleménye súlyos nemzetközi bonyodalmaktól tart. Az angol sajtó szerint legveszedelmesebb, hogy a Japán hadsereg teljesen el akarja zárni Japánt, minden euró-

pai befolyástól. Biztosra vesszük azt is, hogy a kormány előbb-utóbb megegyezik a forradalmárokkal, ami rövidesen egész Ázsia térképét megváltoztathatja és ez nem lehet érdektelen Európára sem. Ugyancsak a londoni sajtó azt írja, hogy a zendülésben nem csak katonai, de polgári elemek is részt vettek.

Washington szintén idegesen figyeli az eseményeket. A szenátus külügyi bizottságának elnöke szerint a tokiói események a világbékét fenyegetik.

Merénylet Stalin ellen?

A leghíresebb svéd orvosprofesszort a szovjet diktátor betegágyához rendelték. -- Moszkva cáfol

London, február 27.

Az angol sajtó tegnap azt a szenzációs hírt közölte, hogy Stalin szovjet diktátor ellen merényletet kíséreltek meg. A hírt később Moszkvában megcáfolták.

Valószínűnek tartják, hogy a merénylet híre azért terjedt el, mert Stalin köz-

vetlen környezetéből Svédországba rádió útján egy agyszakorvost hívtak.

A világsajtó most teljes bizonytalanságban van arról, hogy Stalin ellen merényletet kíséreltek-e meg, vagy pedig súlyos betegségről van szó.

Moszkvából erősen cáfolják a merénylet híreit.

Békét kér a négus Olaszországtól?

Róma, február 27.

A „Giornale d'Italia” című félhivatalos lap tegnap első ízben céloz a megtorlások és a locarno szerződés közötti összefüggésre és arra, hogy Hassel római német nagykövet berlini útja meghozta azt, hogy a német és az olasz kormány a locarno szerződés érvényességének felfogásában teljesen azonos véleményen vannak.

Ugyancsak ez a lap írja, hogy Hassel német nagykövet ismét tárgyalásokat kezdett Suvich olasz külügyi államtitkárral.

London, február 27.

Az angol kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen a genfi 18-as bizottság elé kerülő olajmegtorlási ügyről tárgyaltak. Eden külügyminiszter határozott utasításokkal utazik Genfbe, hogy az angol kormány részéről semmit se kezdeményezzen. Egyébként az angol kormány kebelében súlyos nézeteltérések vannak. Ugyanis egyesek azt kívánják, hogy az angol kormány vagy teljes mértékben alkalmazza a megtorlásokat, vagy teljesen ejtse el. A képviselők között is növekszik azoknak a száma, akik azt kívánják, hogy az angol kormány teljesen ejtse el a megtorlások politikáját.

Tegnap az hír terjedt el, hogy Róma és Addis Abeba között közvetlen békétárgyalások indultak meg. Bár ezt a hírt cáfolják az angol sajtó megállapítja, hogy a békétárgyalások valószínűleg pár napon belül megindulnak és azokat a négus kezdeményezi.

Meglopta apját és Oradeára szökött egy sighet-i borbélyinas

Oradea, február 27.

Az oradeai rendőrség tegnap őrizetbe vett egy Mészáros Sándor nevű sighet-i illetőségű 16 éves borbélysegédet, aki egy Decébál-uccai kocsmában mulatozott. Kiderült, hogy Mészáros Sándor 10 nappal ezelőtt megszökött Sighetből, miután apjától több ezer lejt lopott.

A rendőrség értesítette a sighet-i hatóságokat, akik viszont az apával közölték, hogy csemetéje megkerült. Az apa most ide utazik, hogy hazavigye a magáról megfélemedt fiút.

Egy gyomorhajos levele:

Alulírott hosszú éveken keresztül szenvedtem gyomorhajosban, mindenféle gyógyszert kipróbáltam, azonban hasztalanul. — Már le is mondtam arról, hogy valaha is egészséges ember lehessen és élvezzem az életet, azonban olvastam az újságban a „Gastro D” kezeléssel elért nagyszerű eredményekről és én is kipróbáltam. Elhasználtam 3 üveggel és most úgy érzem magam, mintha újjá születtem volna. Új életkedvvel végzem munkámat és magam, mintha újjá születtem volna. Új életkedvvel végzem munkámat és élvezem az életet. Ezt a levelet azért írom, hogy megköszönjem Önnek a küldött kitűnő gyógyszert, amelyet én minden szenvedő embertársamnak a legmelegebben ajánlok és biztosítom Önt arról, hogy mindig hálával fogok gondolni Önre és a „Gastro D”-re. Tisztelettel üdvözlő hálás híve: Dubutescu N. Galati, Str. Principesa Maria no. 2.

A Gastro D 130 lej utánvétellel kapható a vezérképviselőnél: Császár gyógyszerár, Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

Lemondott Coranfil légügyi alminiszter

Bucuresti február 27.

Coranfil mérnök, légügyi miniszter benyújtotta a lemondását. Az alminiszter a tárca költségvetési hiányai miatt határozta el magát a lemondásra, de a kormány megkísérli rábírt elhatározása megváltoztatására.

Itt írjuk meg, hogy a Credinta című bucaresti lap tegnap déli kiadásában azt a hírt közölte, hogy Sassu földművelésügyi miniszter szintén lemondott. A földművelésügyi minisztérium most erőlyes hangú cáfolatot adott ki, amelyben közli, hogy a miniszter lemondásának híre a fantázia szüleménye.

Legujabb HERMES vasuti

menetrend

nagy alakban 40 lei
kis alakban 16 leies
áron kapható

Pásztor Ede

papíráruházban, Piaja Mihai Viteazul 4.

Békatejű szörnyszülöttet szült egy trei-scaunei asszony

Targu Sacuesc február 27.

Az I. G. Duca községbeli kórházba pár nappal ezelőtt beszállítottak egy asszonyt az egyik közeli községből. Az asszonyon erős szülési fájdalmak vettek erőt és tegnap idő előtt megszülte gyermekét. Az orvosok megdöbbenve állapították meg, hogy a csecsemő egész teste békához hasonlított, a feje is teljesen békaszerű volt.

Szeméi fölött, amelyek erősen ki voltak duzzadva — épen úgy, mint a békának — nem volt homlok, hanem csak egy egészen egyenes lejtőszerű vonal, amely a tarkójáig húzódott. Karjai és lábai szintén a békához hasonló végtagok voltak.

A csecsemő különben születés után nyomban meghalt, míg az anya jól érzi magát.

A szörnyszülöttet preparálják nemskára és kiállítják a tg. sacuesci muzeumban. Az eset meggyezerte óriási feltűnést keltett.

E héten adjuk ki a tombolajegyeket!

5. oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 február 29.

Kezdetét vette a bucuresi had- bíróság előtt az antifascista-per tárgyalása

Bucurestiből jelentik: Pauker Anna és 18 társának antifascista bűnpörét tegnap kezdte tárgyalni a hadbíróság. A beidéztet tanuk közül nagyon sok nem jelent meg. A közönséget csak szigorú igazolta-

tás után engedték be. Az első tárgyalási napon a vádlottak személyi adatait vették fel.

A védelem valószínűleg kérni fogja a tárgyalás elhalasztását.

A lázadók pártja alakít kormányt Japánban

Tokióból jelentik: A legfőbb japán haditanács tegnap délnélben összeült a császár család tagjainak részvételével. Valószínűnek látják, hogy az eseményekből a hadsereg huz hasznát, mert nemzeti egység kormányát alakítják meg. Az ostromállapot folytán pedig a hadsereg tartja kezében a közvélemény irányítását.

Öt vidéki hadosztályt Tokióba rendelték. Megállapítást nyert, hogy egyes vidéki hadtestek összejátszottak a zendülőkkel.

Ujabb jelentések szerint Tokióban és az országban teljes a rend. A zendülők crös kezű és elszánt kormány megalakítását kívánják, amely biztosítsa a császár uralmát. Valószínűnek tartják, hogy

a lázadók programjához közelálló politikusok alakítanak kormányt.

Elenőrizhetetlen hírek szerint a zendülők megkezdték az elfoglalt minisztériumi épületek kifúrtását.

Levetette és agyontaposla lovasát az autobusztól megvadult ló

Megrendítő halálos szerencsétlenségről érkezett jelentés az ügyészségre. A jelentés szerint a Tinca-Oradea között közlekedő autobusz utasokkal zsufoltan közlekedett Oradea felé, amikor szembetalálkozott Petri M. fiatalemberrel, aki lóháton vágta-

tott az országuton. Az autóbusz zugásától a ló megbokrosodott és levetette, majd összetaposla lovasát. A súlyosan sérült fiatalembert az autóbuszba tették és beakarták hozni a kórházba, azonban utközben meghalt.

Gyűlést tartott a munkásság a Betegsegélyző-palota ügyében

Szerdán este hatalmas munkásgyűlés volt a Tache Jonescu-uccai Munkásotthonban, amely gyűlésnek napirendjén szerepelt a betegsegélyző pénztár igazgatóságának azon indítványa, hogy az új székház felépítéséhez a munkásság hetenként 2 leivel járuljon hozzá.

A megtartott gyűlést Izrael Jakab nyitotta meg és felkérte Vasca Teodor betegsegélyző pénztári igazgatót, hogy adja elő az indítványt.

Vasca igazgató nagy felkészültséggel megtartott beszédében vázolta, hogy milyen túrheteren helyzetben van a betegsegélyző pénztár épülete. A különféle betegek összevannak zsufolva, mert kicsinyek a várótermek és így megtörténhetik, hogy ott járványos betegségeket is szerezhetnek az ott megforduló betegek. Az épület felépítése 10 millió leibe kerülne és ajánlja, hogy ezen összeget a munkásság heti 2 lei hozzájárulásával teremtsse elő.

Ezen indítványhoz ugyszólván minden szakmától többen is hozzászóltak és tekintve, hogy a kerületi betegsegélyző pénztár autonómiáját elvették a munkásságtól és a pénztár vezetésébe a szakszervezetbe tömörült munkásságnak jóformán beleszólása sincs, tehát mindaddig, míg az elvett autonómiáját vissza nem állítsák, a munkásság nem hajlandó a heti 2 lei hozzájárulást megszavazni.

A felszólalások során több munkás felhozta, hogy a kerületi pénztárnál a nivatallalok és az orvosok egyrésze a munkássággal gorombán bánik.

Ezen napirend pont tárgyalása után az elnök bejelenté, hogy a gyűlés követke-

ző napirendi pontja, amelynek tárgya: Miként értelmezi a munkaiügyi alinspektor a munkástörvényt? a jövő héten, a folyamatban levő bormunkások kollektív szerződésének tárgyalása után fog tárgyalatni. Ezzel az impozáns munkásgyűlés véget ért.

Pénteken általános zenetiltalom

A rendőrség közigazgatási ügyosztálya közli hogy holnap, pénteken, Nagybőjt első pénteken általános zenetiltalom van. Színházak, mozikk előadást nem tarthatnak és a nyilvános helyiségekben szünetel a zene.

Elhalasztják a bevonulást

Bucurestiből jelentik: A lapok értesülése szerint az ujoncok bevonulását április 1-ről rövid időre elhalasztják. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot Paul Anghelescu nemzetvédelmi miniszter rövidesen benyújtja a parlamentbe.

— Munkásgyűlések. Az oradeai festőmunkások február 28-án, péntek délután 4 órakor, a női és férfi szabómunkások péntek este fél nyolc órakor, az építőipari segédmunkások március 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, a közművesmunkások hétfőn délután 3 órakor, az asztalos munkások március 3-án, kedd este 7 órakor gyűlést tartanak a Tache Jonescu-uccai Munkásotthonban.

— Kultúrelőadás a Munkásotthonban. A szociáldemokrata munkásság Tache Jonescu-uccai Otthonában március 1-én, vasárnap délután 5 órakor Bartsch Sándor tanár tart előadást Tolstojról.

— Az önkéntességi joggal rendelkező sorozásköteles ifjak figyelme. A hadkiegészítő parancsnokság közli: Mindazon 1915 évben és régebben született ifjak, akik az 1937. korosztályt sorozó bizottság előtt tartoznak jelenkezni, március 1-től kezdődőleg és akiknek liceumi vagy más iskolai végzettségük van, amely önkéntességi jogot (termen redus 71 és 72 szakasz) biztosít számukra, a következő iratokat tartoznak magukkal hozni: a) diploma, vagy vég bizonyítvány eredetiben, b) igazolás a katonai előképzettség és tanfolyamainak elvégzéséről az 1935—36 évre. Az eredeti bizonyítványokon kívül egy-egy gépen írt másolat is bemutatandó, amit a sorozó-bizottság hitelesíteni fog. — Munteanu ezredes a hadkiegészítő parancsnokság vezetője.

APRÓHIRDETÉSEK

PÓSTA

URIEMBER levelét „Szeressük egymást” jelígre várja urinó. 4485

ÁLLÁS

Magános ur jól főző mindenestét keres. Str. Zigre no 11. Érdeklődni péntek délután. 4479

Kifutó fiukat azonnalra felveszek. Dancea kenyérüzlet, Barnutiu-u. 4. 4478

Szorgalmas fiatal szolid jó háztartásban jártas, varrni tudó, uri családhoz elmenne. Cim a kiadóban. 4476

Keresünk Turda város és környéke részére lapbizományost. Ajánlatokat az oradeai kiadóhivatalba vagy pedig a „Modern” könyvkereskedésbe Turda kerünk beadni. Felvilágosítások ugyanott nyerhetők.

Jól főző zsidónót felvesz Friedmanné, Parcul Eminescu 34.

Osomagolásban szakképzett, garancia-képes fiatal kereskedő alkalmazást nyerhet. Cimét adja le a kiadóban. 4466

VÉTEL-ELADÁS

250 hektóliter fajbor kicsinyben és nagyban eladó. Misca Napholcz. 4460

Varrógépet házi használatra megvételre keresek. Cimét árajánlattal a kiadóhivatalba. 4249

Tizes-kilences harisnya kötőgép eladó. Cim a kiadóban. 4474

Kis magánház fél vagy egész telekkel eladó. Colonia Josia 19 ucca 8 szám. Szigeti kertészettel szemben. Str. Aradului vége. 4471

Egy tiszta új jávorfa háló sürgősen eladó. Str. Loc. Batrianului Nicolae 17 4484

Modern, mély, kevesett használt gyermekmecs eladó. Str. Plevnei 4. 4483

LAKÁS

Gyermeektelen házaspár keres május 1-re központban szobás, konyhás, esetleg fürdőszobás lakást. Cimét árral a kiadóba kér. 4440

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás csinos lakás, tolette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél Bul. Reg. Ferdinand 13. 302

Butorozott szoba, előszobával, egyszobás konyhás lakások kiadók. Ioan Ciordas No. 41 4482

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.

„ERDELI MAGYARSÁG”
1936 február 29